higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

MENSLIKE EN SOSIALE ONTWIKKELING
NKR VLAK 3

13 November 2024

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1 A✓
1.2 C✓
1.3 B✓
1.4 C✓
1.5 B✓
1.6 A✓
1.7 D✓
1.8 D✓
1.9 D✓
1.10 B✓

(10 × 1) **[10]**

VRAAG 2

2.1
2.1.1 bestek✓
2.1.2 frekwensieverdeling✓
2.1.3 navorsers✓
2.1.4 landelike✓
2.1.5 middele✓
2.1.6 aanspreeklik✓
2.1.7 estetiese✓
2.1.8 spot✓
2.1.9 outisme✓
2.1.10 gebaretaal✓

(10 × 1) (10)

2.2
2.2.1 Waar✓
2.2.2 Onwaar✓
2.2.3 Onwaar✓
2.2.4 Onwaar✓
2.2.5 Waar✓
2.2.6 Waar✓
2.2.7 Onwaar✓
2.2.8 Onwaar✓
2.2.9 Waar✓
2.2.10 Onwaar✓
2.2.11 Waar✓
2.2.12 Onwaar✓
2.2.13 Waar✓
2.2.14 Waar✓
2.2.15 Onwaar✓
2.2.16 Waar✓
2.2.17 Onwaar✓
2.2.18 Waar✓
2.2.19 Onwaar✓
2.2.20 Onwaar✓

(20 x 1) (20)
[30]

Kopiereg voorbehou

VRAAG 3

3.1	3.1.1	J✓		
	3.1.2	A✓		
	3.1.3	K✓		
	3.1.4	H✓		
	3.1.5	I✓		
	3.1.6	B✓		
	3.1.7	G✓		
	3.1.8	C✓		
	3.1.9	D✓		
	3.1.10	E✓		
			(10 × 1)	(10)
3.2	3.2.1	kognitiewe✓		
	3.2.2	voorstel✓		
	3.2.3	volhoubaarheid✓		
	3.2.4	godsdiensvryheid✓		
	3.2.5	ekstrinsieke✓		
	3.2.6	gebreksbehoeftes✓		
	3.2.7	verifiëring✓		
	3.2.8	epilepsie✓		
	3.2.9	etiek✓		
	3.2.10	kopiereg✓		
			(10 × 1)	(10)
				[20]

TOTAAL AFDELING A: 60

AFDELING B

VRAAG 4

4.1	4.1.1	Geloofwaardigheid✓	(1)
	4.1.2	Akkuraatheid✓	(1)
	4.1.3	Redelikheid✓	(1)
	4.1.4	Ondersteuning✓	(1)
	4.1.5	Betroubare bron, outeur se getuigskrifte, bewys van gehaltebeheer, bekende of gerespekteerde deskundige, steun van 'n organisasie✓✓	(2)
	4.1.6	'n Bron wat vandag (nie gister nie) korrek is, 'n bron wat die volle waarheid bevat✓✓	(2)
	4.1.7	Billik, gebalanseerd, objektief, beredeneerd, geen belangekonflikte, onwaarhede of partydigheid nie.✓✓	(2)

4.1.8 'n Bron wat oortuigende bewyse vir die bewerings daarin aanvoer, 'n bron wat getrianguleer kan word (minstens twee ander stawende bronne kan gevind word)✓✓ (2)

4.2 Besighede kan uitvind:
- watter produkte verbruikers wil hê✓✓
- waarmee hulle mededingers besig is✓✓
- watter produkte beter as ander verkoop✓✓
- of hulle kliënte tevrede is met hulle diens (Enige 3 × 2) (6)

4.3 4.3.1 Primêre navorsing: 'n navorser doen primêre navorsing as hy/sy data insamel wat nog nie bestaan nie. Sekondêre navorsing: 'n navorser gebruik die bevindings van navorsing wat iemand anders reeds gedoen het. ✓✓ (2 × 2) (4)

4.3.2 Primêre navorsing✓ (1)

4.3.3
- Niemand nie, ook nie Mpho nie, het voorheen navorsing oor haar besigheid gedoen nie. Dit is daarom die eerste keer dat navorsing oor haar besigheid gedoen word.✓✓
- Mpho moet haar in haar navorsing op haar eie besigheid toespits omdat ander naelsalonne se omstandighede anders is, ens.

(Enige 1 × 2) (2)

4.4
- Honger of hongersnood✓
- Geen veilige drinkwater nie✓
- Dood✓
- Siekte of 'n gebrek aan gesondheidsorg✓
- Werkloosheid✓
- Te min geld om die noodsaaklike te koop
- Gebrek aan onderrig
- Onvoldoende behuising
- Ondoeltreffende sanitasie (Enige 5 × 1) (5)

[30]

VRAAG 5

5.1 5.1.1 Omdat onderwysers 'n groot invloed op leerders het, moet ek 'n voorbeeld stel deur alle leerders, ongeag hulle ras, goedsdiens, kultuur of taal, met respek te behandel en hulle waardigheid te respekteer.✓✓

(Enige ander toepaslike antwoord) (2 × 1) (2)

5.1.2 Leerders en hulle ouers of versorgers vertrou dat onderwysers goeie onderrig sal gee. Ek mag hulle nie teleurstel nie.✓✓

(Of enige ander toepaslike antwoord) (2 × 1) (2)

5.1.3 Ek moet my kennis en vaardighede deurlopend opskerp sodat my onderrig altyd van 'n hoë standaard sal wees.✓✓

(Of enige ander toepaslike antwoord) (2 × 1) (2)

5.1.4 Onderwysers beïnvloed in 'n groot mate hulle leerders se selfbeeld. Ek moet leerders altyd bemagtig sodat hulle in beheer van hulle eie lewens kan wees.✓✓ (Of enige ander toepaslike antwoord) (2 × 1) (2)

5.1.5 Dit is onderwysers se plig om leerders wat swaarkry, te troos en hulle lyding te verlig. As ek nie kan nie, moet ek hulle verwys na iemand wat kan.✓✓ (Of enige ander toepaslike antwoord) (2 × 1) (2)

5.1.6 Onderwysers moet gevoelig wees vir leerders se ras-, kultuur- en godsdiensverskille. Ek mag nie op grond van hierdie verskille teen enigeen van my leerders diskrimineer nie.✓✓
(Enige ander toepaslike antwoord) (2 × 1) (2)

5.2 Selfaktualiserende mense:
- Aanvaar die feite en werklikhede; hulle ontken of vermy dit nie.✓✓
- Is spontaan in hulle idees en optrede✓✓
- Is kreatief✓✓
- Los graag probleme op, dikwels ook ander mense se probleme.✓✓
- Is geheg aan ander mense en waardeer in die algemeen die lewe✓✓
- Se moraliteit is volledig geïnternaliseer en onafhanklik van eksterne gesag✓✓
- Is objektief en onpartydig in hulle oordeel oor ander✓✓ (7 × 2) (14)

5.3 5.3.1 Gebreksbehoeftes is noodsaaklik vir ons oorlewing en welstand, en hulle is behoeftes wat bevredig kan word. / 'n Gebreksbehoefte is 'n behoefte aan iets waaraan daar 'n gebrek is. Bevrediging van ons gebreksbehoeftes is krities vir enige mens se welstand. 'n Mens se liggaam waarsku jou as jy gebrek ly en jou basiese behoeftes nie bevredig word nie, soos as jy honger of onveilig is. (Enige 2 × 1) (2)

5.3.2 Ons groeibehoeftes kan nooit ten volle bevredig word nie en motiveer ons onophoudelik om ons volle potensiaal te bereik. ✓✓ / Die boonste drie vlakke het met groeibehoeftes te doen. Hier setel 'n mens se begeerte om intellektueel en geestelik so veel as moontlik te groei. (Enige 2 × 1) (2)
[30]

VRAAG 6

6.1 6.1.1 Nie oorgedra nie✓
6.1.2 Oorgedra✓
6.1.3 Oorgedra✓
6.1.4 Nie oorgedra nie✓
6.1.5 Oorgedra✓
(5 × 1) (5)

6.2 6.2.1 Die mate van ondersteuning wat 'n leerder kry hang af van die soort en die graad van die gestremdheid wat 'n leerder het.✓✓ Die leeromgewing (infrastruktuur, klaskamerinrigting, onderrig-en-leeraktiwiteite, assessering en so meer) moet aangepas word by die ondersteuning wat leerders nodig het. (Enige toepaslike 2 × 1) (2)

6.2.2 Die soort skool waar 'n leerder sal gaan hang af van hoeveel ondersteuning hierdie leerder nodig het.✓✓ / Die leeromgewing (infrastruktuur, klaskamerinrigting, onderrig-en-leeraktiwiteite, assessering en so meer) moet aangepas word. (Enige toepaslike 2 × 1) (2)

6.2.3 'n Hele reeks faktore lei tot verskillende leerbehoeftes.✓✓ / Hierdie faktore sluit in fisieke, geestelike, sensoriese, neurlogiese en ontwikkelingsgestremdheid asook verskille in leerders se intellektuele vermoëns. (Enige toepaslike 2 × 1) (2)

6.2.4 Leerders kom uit verskillende sosio-ekonomiese agtergronde.✓✓ / Nie alle leerders se ouers kan noodsaaklikhede soos gesonde kos en klere bekostig nie. (Enige toepaslike 2 × 1) (2)

6.3 6.3.1 Dit behels die gesondheid van die liggaam: dit beteken 'n gebalanseerde dieet, persoonlike higiëne, oefening en voldoende rus.✓✓ (Enige toepaslike 2 × 1) (2)

6.3.2 Die gesondheid van die gees: geestelike en emosionele welstand.✓✓ (Enige toepaslike 2 × 1) (2)

6.3.3 Die gesondheid van verhoudings met ander: hoe goed die bande is wat met ander mense in die samelewing of die gemeenskap gesmee word.✓✓ (Enige toepaslike 2 × 1) (2)

6.3.4 Fisieke gesondheid: geen siektes,✓ 'n gebalanseerde dieet behels kos uit al vyf voedselgroepe / oefening soos stap en fietsry / genoeg slaap, en so meer.
Geestelike gesondheid: Stres word doeltreffend gehanteer✓ / doen dinge vir jouself / hanteer omgang met ander.
Sosiale gesondheid: goeie verhouding met ouers,✓ huweliksmaats, versorgers, vriende en kollegas. (Enige toepaslike 3 × 1) (3)

6.4 6.4.1 Stem saam/Verskil✓ (1)

6.4.2 Ek stem saam: Armoede is minder omdat baie mense deesdae gesondheidsdienste kry en 'n staatstoelae ontvang.✓✓
Ek verskil: Al meer mense is deesdae werkloos en dit vernietig individue en gesinne. (Enige toepaslike 2 × 1) (2)

Kopiereg voorbehou

6.5 6.5.1 Ongeskiktheidstoelaag✓
6.5.2 Ouderdomspensioen✓
6.5.3 Sorgafhanklikheidstoelaag✓
6.5.4 Pleegkindtoelaag✓
6.5.5 Sosiale noodverligting✓

(5 × 1) (5)
[30]

VRAAG 7

7.1 7.1.1 skaarsheid✓
7.1.2 drumpel✓
7.1.3 Stelselmatige steekproefneming✓
7.1.4 Ontwikkelende✓

(4 × 1) (4)

7.2 7.2.1 Dit is bitter moeilik om uit die strik van armoede te ontsnap as jy eers eenmaal daarin verstrik geraak het. Daarom kan gesinne generasies lank in armoede verstrik wees.✓✓ (2 × 1) (2)

7.2.2 Mens moet 'n werk hê om geld te kan verdien. Selfs los werk kan die nood verlig.✓✓ / Deur opleiding kan mens vaardighede aanleer en kennis opdoen.✓✓ / Wees op die uitkyk vir ondernemingsgeleenthede.✓✓ (Enige toepaslike 3 × 2) (6)

7.3 Armoede beteken vir elke mens iets anders. Party mense het nie kos of ordentlike klere nie en dink daarom hulle is arm. Ander mense het kos en klere en ly geen gebrek nie, maar dink steeds hulle is arm omdat hulle nie baie besittings het nie.✓✓ (Enige 2 × 1) (2)

7.4
- Absolute armoede is 'n vaste standaard wat oor 'n lang tyd en in verskeie lande presies dieselfde bly.✓✓
- Relatiewe armoede meet inkomste-ongelykheid deurdat die burgers van 'n land se inkomstes vergelyk word.✓✓ (2 × 2) (4)

7.5
- Iemand wat op die mees basiese vlak van Maslow se behoeftehiërargie funksioneer, probeer om net aan die lewe te bly. Armoede het op hierdie vlak 'n enorme invloed op iemand se fisieke en kognitiewe ontwikkeling.✓✓
- Mense wat op die tweede vlak funksioneer, het wel kos maar geen blyplek waar hulle veilig en geborge kan voel nie. Armoede op hierdie vlak het 'n uitwerking op 'n mens se kognitiewe en sosio-affektiewe ontwikkeling.✓✓
- Mense wat op die derde vlak en hoër funksioneer, word nie as arm beskou nie omdat hulle alles het wat nodig is om aan die lewe te bly en omdat hulle wel die een of ander soort woonplek het. Iemand op hierdie vlak word gewoonlik as emosioneel arm gedefinieer omdat die samelewing hulle verwerp. Hierdie vlak van mosionele armoede het 'n uitwerking op iemand se sosio-affektiewe ontwikkeling.✓✓ (Enige 3 × 2) (6)

Kopiereg voorbehou

7.6 7.6.1 Alle leerders het die reg op onderwys, ongeag hulle ekonomiese situasie, kultuur, ras, geslag of godsdiens. Geen leerder mag anders as die res van leerders behandel word nie. Alle leerders moet dieselfde geleenthede geniet.✓✓

7.6.2 Volgens hierdie beginsel moet alle leerders 'n goeie opvoeding geniet sodat hulle uit die armoedestrik kan ontsnap deur na skool 'n goeie betrekking los te slaan.✓✓

7.6.3 Die onderwysstelsel sluit vandag leerders in wat voorheen nie skool kon gaan nie omdat hulle ouers nie skoolgeld kon bekostig nie.✓✓ Leerders met gestremdhede word in hoofstroomskole toegelaat.

(Enige toepaslike 3 × 2) (6)
[30]

TOTAAL AFDELING B: 120
GROOTTOTAAL: 180

Kopiereg voorbehou